

רשומות

הצעות חוק

6 במאי 1991

2052

כ"ב באייר התשנ"א

עמוד

206 חוק ההוצאה לפועל (תיקון מס' 10), התשנ"א-1991

חוק ההוצאה לפועל (תיקון מס' 10), התשנ"א-1991 [416]

1. בסעיף 5 לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967¹ (להלן - החוק העיקרי) -
- (1) בסעיף קטן (א), במקום המלים "ובלבד שהליכים שיטיל על אדם אחר יהיו לעיקול נכסים ומכירתם בלבד" יבוא: "להלן - בעל תפקיד";
- (2) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:
- "(ב) מוציא לפועל לא יטיל ביצועו של הליך כאמור בסעיף קטן (א) על אדם שאינו פקיד של בית המשפט אלא אם כן יש בידי אותו אדם אישור בר תוקף לכך מאת הועדה שמונתה לפי סעיף 5א, ואולם רשאי מוציא לפועל להטיל ביצועו של הליך על חבר לשכת עורכי הדין או מתמחה לעריכת דין אף אם אין בידם אישור כאמור; לענין זה, "אדם" - למעט תאגיד."
- (3) בסעיף קטן (ג), במקום "מי שקיבל עליו תפקיד כאמור בסעיף קטן (א) (להלן - בעל התפקיד)" יבוא "בעל תפקיד";
- (4) בסעיף קטן (ד), במקום המלים "היה בעל התפקיד תאגיד, יודיע התאגיד" יבוא: "על אף האמור בסעיף קטן (ב), רשאי מוציא לפועל להטיל על תאגיד שמירה על מטלטלין מעוקלים ומכירתם: התאגיד יודיע."
- (5) סעיף קטן (ה) - בטל.

2. אחרי סעיף 5 לחוק העיקרי יבוא:
- הוספת סעיפים
5א עד 15
- 5א. (א) שר המשפטים ימנה ועדה לאישור בעלי תפקידים לענין סעיף 5(ב) (להלן - הועדה); חבריה יהיו שופט של בית משפט שלום, והוא יהיה היושב-ראש, נציג שר המשפטים, וקצין משטרה ששר המשטרה מינה על פי הצעת המפקח הכללי של המשטרה.
- "ועדה לאישור בעלי תפקידים"

דברי הסבר

- (ב) לא יעסוק אדם שאינו פקיד בית המשפט בביצוע הליכים כאמור בסעיף קטן (א), אלא אם כן הורשה לכך על ידי שר המשפטים.
- (ג) מי שקיבל עליו תפקיד כאמור בסעיף קטן (א) (להלן - בעל התפקיד), דינו, לענין אותו תפקיד, כדון מוציא לפועל, עליו לבצעו אישית ואין הוא רשאי להטיל את ביצועו על אדם אחר; אין באמור כדי למנוע מבעל התפקיד להסתייע באנשים מתאימים לביצוע התפקיד, ובלבד שיהיה נוכח במקום בעת הביצוע.
- (ד) היה בעל התפקיד תאגיד, יודיע התאגיד למוציא לפועל מי הם נושאי המשרות שיהיו אחראים לביצוע התפקיד, ויראו כל אחד מהם כבעל תפקיד לענין סעיף קטן (ג).

- לסעיפים סעיף 5 לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967 1 ו-2 (להלן - החוק העיקרי), עוסק בקבלנים של ההוצאה לפועל ("בעלי תפקידים" כלשון החוק). הסעיף קובע לאמור:
- "הטלת התפקידים"
5. (א) מוציא לפועל רשאי להטיל על פקיד של בית המשפט או על אדם אחר שהסכים לכך, ביצועם של הליכים שבתחום סמכותו, ובלבד שהליכים שיטיל על אדם אחר יהיו לעיקול נכסים ומכירתם בלבד; מוציא לפועל שמנהל בתי המשפט הסמיכו לכך כמיוחד רשאי להטיל תפקיד כאמור גם לענין הליכים שבתחום סמכותו של מוציא לפועל אחר; המוציא לפועל רשאי להתנות את הטלת התפקיד וביצועו בתנאים שימצא לנכון.

¹ ס"ח התשכ"ז, עמ' 116.

(ב) הועדה רשאית לתת אישור של בעל תפקיד למי שנתקיימו בו אלה:

- (1) הוא תושב ישראל, שמלאו לו 21 שנים;
- (2) הוא הוכיח להנחת דעתו של מנהל בתי המשפט או מי שהוא קבע, שהוא בקיא בהליכים של ההוצאה לפועל.

(ג) הועדה רשאית לסרב לתת רשיון -

- (1) בהתחשב בעברו הפלילי של המבקש או בהתנהגותו, או מטעמים של שלום הציבור;
- (2) אם היא סבורה כי מילוי תפקידו כבעל תפקיד עשוי ליצור ניגוד עניינים עם עיסוקיו האחרים.

(ד) תוקפו של אישור הוא עד תום השנה שלאחר נתינתו, ולאחר מכן הוא טעון חידוש מדי שנה בשנה: אישור שחודש יהיה בתוקף עד תום השנה שבה ניתן.

(ה) אישור אשר פקע תוקפו ולא הוגשה בקשה לחידושו במשך תקופה של למעלה משנה, לא יחודש.

(ו) בקשה למתן אישור או לחידושו תוגש לאחר תשלום אגרה, בדרך, במועד ובצירוף מסמכים, הכל כפי שייקבע בתקנות.

(ז) הועדה תקבע את סדרי עבודתה ככל שלא נקבעו בתקנות.

55. מי שקיבל אישור לפי סעיף 5א (להלן - בעל אישור) לא יעסוק בגביה של שטרות או של חובות פסוקים אחרים, לא בעצמו ולא על ידי קרובו או שלוחו, אלא מכוח הטלת תפקיד על ידי מוציא לפועל; לענין זה, "קרוב" - בן זוג, הורים, אחים וילדים.

סייג לעיסוק

56. הועדה רשאית לסרב לחדש או לבטל אישור שניתן, או לפסול אדם מלקבל אישור לתקופה שלא תעלה על חמש שנים, לאחר שנתנה לו הזדמנות לטעון טענותיו בפניה, אם ראתה כי נתקיים בו אחד מאלה:

אי חידוש, ביטול או פסילה

- (1) הוא קיבל את האישור בטענה כוזבת;
- (2) נתקיימה בו עילה שהיה בה כדי להצדיק סירוב לתת אישור;
- (3) הוא הפר חובה מן החובות המוטלות עליו לפי חוק זה;
- (4) הוא התנהג באופן המסכן את שלום הציבור;
- (5) הוא התנהג באופן שאיננו הולם בעל אישור.

דברי הסבר

ועדה סטטוטורית לאישור הקבלנים של ההוצאה לפועל, שאינם פקידים של בית המשפט ואינם עורכי דין, במקום המנגנון הקיים של הרשאה על ידי שר המשפטים.

אמות המידה למתן אישור לקבלן או סירוב לתתו ייקבעו מעתה בחוק, ולענין זה תפעל ועדת אישורים בראשות שופט של בית המשפט שלום, שתפקח על הקבלנים ותהיה מוסמכת לדון בתלונות עליהם ולקיים הליכים משמעותיים ובקרה עניינית ושוטפת על כשירותו של הקבלן.

(ה) שר המשפטים רשאי, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, להתקין תקנות לביצועו של סעיף זה, לרבות קביעת תנאי כשירות למי שישמש כבעל תפקיד וכן החובות החלות עליו בביצוע תפקידו.

הנסיון שהצטבר בהפעלתן של התקנות שהותקנו מכוח סעיף 5(ה) הביא את הועדה המייעצת לדיני ההוצאה לפועל, בראשותו של השופט בריאופיר, למסקנה כי ראוי להקים

<p>75. הוגשה לוועדה תלונה נגד בעל אישור, רשאית היא, לאחר שנתנה לו הזדמנות לטעון טענותיו בפניה, להתלות את אישורו עד לסיום בירור התלונה; לא נסתיים הבירור תוך חדשיים מיום ההתלייה – בטלה ההתלייה, זולת אם החליטה הועדה, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להאריך את ההתלייה לתקופה שלא תעלה על חדשיים נוספים.</p>	<p>בירור תלונות והתלייה</p>
<p>75. מי שתוקף אישורו הותלה או פקע מכל סיבה, בטלה, בו בזמן, כל הטלת תפקיד שהטיל עליו מוציא לפועל.</p>	<p>הפקדה ביצוע של הליך</p>
<p>15. מנהל בתי המשפט ינהל פנקס של בעלי אישורים.</p>	<p>ניהול פנקס</p>
<p>15. הרואה עצמו נפגע בהחלטה של הועדה לפי סעיפים 5, 7, 15 או 75, רשאי לערער על החלטת הועדה לפני בית המשפט המחוזי תוך שלושים ימים מיום שהומצאה לו, וכן רשאי לערער היועץ המשפטי לממשלה.</p>	<p>ערעור</p>
<p>3. בסעיף 88 לחוק העיקרי, אחרי פסקה (3) יבוא: “(א3) סדרי עבודתה של הועדה; (ב3) החובות שיחולו על בעל אישור ועל בעל תפקיד אחר; (ג3) אגרות בעד מתן אישור של בעל תפקיד או חידושו.”</p>	<p>תיקון סעיף 88</p>
<p>4. תחילתו של חוק זה ביום י"ח בסיון התשנ"א (31 במאי 1991). 5. (א) הרשאה לביצוע הליכים שניתנה מכח סעיף 5 לחוק העיקרי כנוסחו לפני תחילתו של חוק זה, תוקפה יפוג ביום כ' באב התשנ"א (31 ביולי 1991).</p>	<p>החילה הוראות מעבר</p>
<p>(ב) מוציא לפועל רשאי להטיל תפקיד עד יום כ' באב התשנ"א (31 ביולי 1991), על אדם המחזיק בהרשאה כאמור בסעיף קטן (א). (ג) הטיל מוציא לפועל תפקיד על אדם לפני תחילתו של חוק זה או לפי סעיף קטן (ב), רשאי אותו אדם לבצע את התפקיד עד להשלמתו אף לאחר המועד הנקוב בסעיף קטן (א), זולת אם החליט המוציא לפועל אחרת.</p>	

דבריו הסבר

על פי ההסדר הקיים רשאי מוציא לפועל להטיל על בעל תפקיד לבצע הליכים של עיקול נכסים ומכירתם בלבד. הוראה זו נקבעה, ככל הנראה, מחשש מפני תופעות של אלימות, אולם היא הכבידה ביותר על מערכת ההוצאה לפועל, בעיקר בביצוע של הליכי פינוי. ההסדר המוצע מאפשר הרחבת סמכותם של הקבלנים לכלל התפקידים של המוציא לפועל.

הטלת תפקיד על תאגיד תהיה אפשרית רק לענין שמירה על נכסים מעוקלים ומכירתם, הליכים שאינם כרוכים בכניסה לרשות הפרט.

מי שהועדה אישרה אותו לא יהיה רשאי לעסוק בגבייה פרטית של חובות בצד עיסוקו כקבלן של ההוצאה לפועל. על החלטות הועדה יהיה ערעור לבית המשפט המחוזי.

לסעיף 3 סעיף 88 לחוק העיקרי מסמך את שר המשפטים להתקין תקנות לביצוע החוק. מוצע לפרש את סמכותו להתקין תקנות גם לענין סדרי העבודה של הועדה לאישור הקבלנים, החובות שיחולו על הקבלנים והאגרות שישלמו בעד מתן אישור וחידושו.